

Opgave 2 Staat van de schulden

7 maximumscore 1

Voorbeelden van een juist antwoord zijn:

- De hogere staatsschuldquote verhoogt het risico op wanbetaling. Beleggers zullen een hogere vergoeding eisen voor dit risico.
- De hogere staatsschuldquote kan zorgen voor meer vraag naar vermogen (als de staatsschuld is toegenomen). Hierdoor stijgt de rente (op nieuwe obligaties).

8 maximumscore 2

Voorbeelden van een juiste berekening zijn:

- De rente die wordt betaald is $2,4\% \times 175\%$ van het bbp = $4,2\%$ van het bbp. Dat is $(4,2\% / 43\%) \times 100\% = 9,8\%$ van de overheidsuitgaven. $9,8\% < 10\%$, dus de dienstverlening komt niet onder druk te staan.
- De rente die wordt betaald is $2,4\% \times 175\%$ van het bbp = $4,2\%$ van het bbp. 10% van $43\% = 4,3\%$. $4,2\% < 4,3\%$, dus de dienstverlening komt niet onder druk te staan.

Opmerking

De conclusie is noodzakelijk voor toekenning van de maximumscore.

9 maximumscore 2

Een voorbeeld van een juist antwoord is:

- Een belastingverhoging leidt tot een lager besteedbaar inkomen, waardoor de consumptie daalt en daarmee (via de effectieve vraag en productie) het inkomen. De opbrengsten van de inkomstenbelasting / indirecte belastingen dalen (uitverdieneffect). 1
- Hierdoor zullen de belastinginkomsten minder stijgen dan verwacht waardoor de daling van de staatsschuld ook beperkt is. 1

Vraag	Antwoord	Scores
10	<p>maximumscore 2</p> <p>Een voorbeeld van een juist antwoord is:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Door de belastingverhoging zal het verschil tussen de loonkosten en het nettoloon van werknemer stijgen / stijgt de marginale belastingdruk (de wig), waardoor het nettoloon van werknemers daalt. 1 • Dit vermindert de prikkel om te werken waardoor de economische activiteit daalt. Hierdoor daalt het arbeidsaanbod en dus de productie (en dus het bbp). 1 <p>of</p> <ul style="list-style-type: none"> • Dit leidt tot een daling van de consumptie waardoor de vraag naar goederen/diensten daalt. Hierdoor daalt de productie (en dus het bbp). 1 	
11	<p>maximumscore 2</p> <p>Een juist antwoord bevat in relatie tot de context:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het noemen van een juist voorbeeld van publiek kapitaal en een uitleg dat daardoor het verdienvermogen / de productiviteit stijgt. 1 • Een uitleg dat een investering in publiek kapitaal leidt tot een lagere staatsschuldquote via het bbp. 1 <p>Een voorbeeld van een juist antwoord is:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Investerings in publiek kapitaal zoals infrastructuur / elektriciteitsnet, verhogen de productiviteit / het verdienvermogen van bedrijven door sneller transport / betere energievoorziening, 1 • hierdoor kan het bbp (op lange termijn) stijgen waardoor de staatsschuldquote daalt. 1 <p>of</p> <ul style="list-style-type: none"> • Investerings in publiek kapitaal zoals onderwijs / medische zorg, verhogen de productiviteit / het verdienvermogen van bedrijven door beter geschoold personeel / minder uitval van personeel, 1 • hierdoor kan het bbp (op lange termijn) stijgen waardoor de staatsschuldquote daalt. 1 	
12	<p>maximumscore 2</p> <p>Een voorbeeld van een juist antwoord is:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bij een positief overheidssaldo daalt de vraag naar kapitaal en daalt de rente (bij een gelijkblijvend aanbod). 1 • Hierdoor worden investeringen aantrekkelijker / sparen minder aantrekkelijk. De investeringen / consumptie stijgen waardoor de binnenlandse bestedingen (per saldo) kunnen toenemen. 1 	